

**Inventaris van het archief van
de Nederlandse Christelijke
Reisvereniging (NCRV)**

(1922-1990)

Samengesteld door M.A. Urbanus-Kamper

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 663
April 2010 / September 2022

Inleiding

Over de Nederlandse Christelijke Reisvereniging (NCRV)

De NCRV werd op 23 oktober 1922 in Den Haag opgericht. Stuwende krachten achter deze oprichting waren de heren H.A. Dijkstra, R.P. Baas en J. Westerhoud.¹

Werd in Den Haag nog begonnen met 12 leden, een jaar later was het ledenbestand al aangegroeid tot 1400 leden.²

Grondslag van de vereniging was de aanvaarding van de Bijbel als Gods Woord. Doel was 'haar leden, zowel in natuur als kunst, het schoone in Gods Schepping en in de werking van Zijn algemeene genade te doen genieten'. Dit doel van de vereniging trachtte men te bereiken door het organiseren van groepsreizen.³ In 1937 begon men ook met de organisatie van privé-reizen.⁴

Een andere manier om het doel te bereiken was de uitgifte van een eigen orgaan.⁵ In juni 1923 kwam het eerste nummer van *Ons Reisblad* (dat later *NCRV Reisblad* en daarna *Reisblad* genoemd werd) uit. Van maart 1946 tot april 1947 verscheen het blad onder de naam *Mededeelingen(blad) van de NCRV*.

Naast *Ons Reisblad* gaf de vereniging nog *Mededeelingen van de Bergsportclub waarin opgenomen de Skiclub* en *Ons Kampeerblad* uit. Het eerste nummer van de *Mededeelingen* verscheen in 1951, dat van *Ons Kampeerblad* in 1957.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog lagen de activiteiten van de vereniging stil. Op 18 juni 1941 was het hoofdbestuur van de vereniging door de bezetter uit zijn functie ontheven en in februari 1942 volgde de opheffing van de vereniging. Aanleiding voor deze gebeurtenissen was de weigering van het hoofdbestuur mee te werken aan een fusie van reisverenigingen, daar volgens het hoofdbestuur er geen voldoende waarborgen aanwezig waren de beginselen van de NCRV veilig te stellen. In maart 1946 werd de opheffing ongedaan gemaakt en startte men weer met de activiteiten.⁶

Over het archief

Het archief is in augustus 1998 door de heer J. Vos aan het Historisch Documentatiecentrum geschonken.

Het grootste deel van het materiaal (13 delen en 9 archiefdozen) bestaat uit het tijdschrift *Ons Reisblad* (vanaf 1976 *NCRV Reisblad* en vanaf 1983 *Reisblad* genoemd). Van maart 1946 tot maart 1947 is het blad onder de naam *Mededeelingenblad van de NCRV* uitgegeven. Dit orgaan is samen met andere door de NCRV uitgegeven tijdschriften (*Mededeelingen van de Bergsportclub*

---

¹ *Ons Reisblad* (15-10-1947)

² inv. nr. 5

³ *Ons Reisblad*, 1e jrg. nr. 1 (juni 1923)

⁴ *Ons Reisblad*, 15-10-1947, blz. 4

⁵ *Ons Reisblad*, 1e jrg. nr. 1 (juni 1923)

⁶ *Mededeelingenblad van de NCRV*, nr. 1, 7-8 (maart, nov.-dec. 1946)

waarin opgenomen de *Skiclub* en *Ons Kampeerblad*) in de tijdschriftencollectie van het Historisch Documentatiecentrum opgenomen.⁷ Omdat er van het orgaan *Reiswijs, informatieblad voor ncrv-medewerkers* slechts 1 exemplaar in het archiefmateriaal aanwezig is, is er voor gekozen deze wel in het archief te laten.

Na verwijdering van de periodieken bleven er 4 archiefdozen over. Het omvangrijkste onderdeel hiervan wordt gevormd door de reisprogrammaboeken en de programma's en verslagen van een aantal reizen.⁸

De (zomer)reisprogrammaboeken zijn oorspronkelijk (vanaf 1926) als een apart drukwerkje uitgegeven.⁹ De gidsen voor de zomers van 1956 tot en met 1983 zijn uitgegeven als nummers van het orgaan *Ons Reisblad*. Binnen dit orgaan zijn deze gidsen echter te zien als zelfstandige uitgaven met een eigen paginanummering. Dit in tegenstelling tot de latere gidsen (vanaf zomer 1984), die wel als een onderdeel van het orgaan van de vereniging te beschouwen zijn. Besloten is daarom de gidsen voor de zomer 1956 tot en met de zomer 1983 in het archief bij de reisprogrammaboeken onder te brengen. Bovenstaande geldt niet voor de winterreisgidsen. Deze gidsen zijn altijd een onderdeel van *Ons Reisblad* geweest en zijn dan ook alleen in de tijdschriftencollectie bij *Ons Reisblad* te vinden.

September 1998

M.A. Urbanus-Kamper

Tweede zending

In 2009 ontving het Centrum van dhr. Vos drie archiefdozen met foto-albums en verslagen van NCRV reizen over de periode 1929-1962. Deze zijn aan het archief toegevoegd.

N.B. Zie ook de nummers 367 en 506 in collectienr 299, Losse stukken. Programma's, de NCRV Liederenbundel en een plakboek, afkomstig van particulieren.

Aanvullingen 2022

In augustus 2022 werd een collectie rondzendbrieven geschreven door Jan van Essen (1914-2012) aan zijn kinderen door Mineke van Essen aan de afdeling Protestants Erfgoed van de universiteitsbibliotheek overgedragen. In september werden de brieven aan dit archief toegevoegd.

September 2022

D. Houniet

---

⁷ zie bijlage

⁸ inv. nr. 15-19, 22-24

⁹ inv. nr. 5

Plaatsingslijst

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

- 1 Beschrijvingsbrieven voor (buitengewone) algemene jaarvergaderingen, 1948-1949, 1955-1974 1 omslag

STUKKEN VAN BIJZONDERE AARD

- Vereniging**
- 2-4 Statuten en Algemene Reglementen, 1955-1978
2 delen, 1 stuk
- 5 *Overzicht van de Doelstelling, Stichting, Ontwikkeling en Arbeid van de Nederlandsche Christelijke Reisvereniging in de periode van 22 October 1922 tot 30 September 1940, 1941*
1 deel
- 6 Jaarverslagen, 1973-1985
1 omslag
- 7-9 Stukken betreffende jubilea van de NCRV
3 stukken
- 7 Programma voor feestavond van de Afdeling Den Haag, 1927
- 8 Programma voor jubileum-revue ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, 1947
- 9 Uitnodiging voor receptie ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Bergsportclub van de NCRV, 1988
- Verenigingsraad**
- 10 Convocatie met agenda en stukken voor vergaderingen van de Verenigingsraad, 1987-1988
1 omslag
- Lidmaatschap**
- 11 Formulier voor inschrijving van lidmaatschap, z.d.
1 stuk
- Reizen**
- 12-14 Handleidingen en *Enkele belangrijke mededelingen voor Leaders(sters)*, 1962, 1971, z.d.
3 stukken

- 15-19 Reisprogrammaboeken, 1930-1983
5 omslagen
N.B. zie *Over het archief* in de inleiding
15 1930-1939 18 1970-1979
16 1940-1959 19 1980-1983
17 1960-1969
- 20 Gids met jeugdreizen voor leerlingen van gymnasia, lycea, HBS-
en enz., 1938(?)
1 stuk
- 21 Gids met NCRV bungalow vakantiewoningen, 1970
1 stuk
- 22-24 Reisprogramma's en reisverslagen, 1929-1972
3 omslagen
22 1929-1937
23 1949-1959
24 1960-1972
- 25 *Kerkengids voor het buitenland*, z.d.
1 stuk
- Gegevens over de NCRV**
- 26 Notities en lijsten met gegevens over reizen, bestuurders etc, z.d.
1 omslag
- Organen van de NCRV**
- 27 *Reiswijs, informatieblad voor NCRV-medewerkers*, maart 1984
1 stuk
- Documentatie**
- 28-31 Groepsfoto's
4 stukken
28 Algemene vergadering te Groningen, 1926
29 Algemene vergadering te Arnhem, 1927
30 Algemene vergadering te Zwolle, z.d.
31 Personen in punters, z.d.
- 32-35 Souvenir-albums van vakantie-oorden, z.d.
4 delen
32 Aareschlucht bei Meirigen
33 Lago di Lugano, Lago Maggiore e Lago di Como
34 Berner Oberland
35 Rigi, Schweiz. Die Königin der Berge
- 36 Reclamemateriaal over D.S. Mail Motorschip Sibajak, z.d.
1 deel
- 37 *Schoolatlas voor Bijbelsche Geschiedenis*, 1920
1 deel

Tweede zending

Foto-albums en verslagen van NCRV reizen, 1929-1962.
3 dozen

Aanvullingen 2022

38 Acht rondzendbrieven geschreven door Jan van Essen (1914-2012) aan zijn kinderen tijdens en over een door het dagblad *Trouw* (?) georganiseerde cruise naar Bijbelse plaatsen, 1977.
1 omslag

Uit het archief verwijderde tijdschriften. Deze zijn opgenomen in de tijdschriftencollectie van het Historisch Documentatiecentrum.

- Mededeelingenblad van de NCRV*, maart 1946-maart 1947 (compleet)
Mededelingen van de Bergsportclub waarin opgenomen de Skiclub, sept 1951-april 1964 (1e-[15e] jrg) (compleet: 2e?, 3e-4e 7e, 9e-11e, 13e jrg)
Ons Kampeerblad, orgaan/mededelingenblad van de Kampeerclub van de NCRV, juni 1957-dec 1959 (1e-3e jrg) (incompleet: 1e, 3e jrg)
Ons Reisblad (NCRV Reisblad, Reisblad), orgaan van de Nederland(sch)e Christelijke Reisvere(en)iging, juni 1923-mei 1941, april 1947-aug 1990 (1e-18e, 21e-63e jrg) (incompleet: 5e, 60e, 63e jrg)